

JONG & BORSTKANKER

'OPEENS STAAT JE LEVEN OP Z'N KOP'

Een op de zeven vrouwen in Nederland krijgt borstkanker. Twintig procent hiervan is jonger dan vijftig jaar. Zoals deze drie vrouwen, die voor hun 35e borstkanker kregen. Ze lieten hun beide borsten amputeren.

TEKST RENÉE BROUWER FOTOGRAFIE MARTIJN SENDERS

RENEE (32): “Het begon vorig jaar met een harde schijf in mijn rechterborst. Voor de zekerheid ging ik ermee naar de huisarts en inderdaad, hij voelde het ook. Daarom verwees hij me door voor een echo in het ziekenhuis. Een paar dagen later kon ik er al terecht. Terwijl ik meekeek op het scherm, zag ik dat de echoscopist allemaal zwarte vlekken aan het opmeten was. Toen ik na de echo ook nog een mammografie (een röntgenfoto van de borst, red.) kreeg en een biopsie moest laten afnemen waarbij er een stukje weefsel werd weggesneden voor onderzoek, wist ik dat er iets mis was. Toch ging ik niet direct van het ergste uit. Misschien ook omdat ik daar nog niet aan durfde te denken. Lang hoefde ik niet op de uitslag

te wachten: een paar uur later hing mijn huisarts al aan de telefoon. ‘Het is niet goed’, zei hij. ‘Je hebt borstkanker.’”

EXTREME ANGST

“In shock hoorde ik het aan. Kanker? Ik? Het eerste wat ik dacht: ik ga dood. Geen idee waarom, maar als kind had ik al een extreme angst voor de dood en het leek alsof mijn grootste nachtmerrie werkelijkheid was geworden. Gelukkig had mijn arts in het ziekenhuis een behandelplan en moest ik direct beginnen met chemotherapie. Uit de PET-scan was naar voren gekomen dat ik waarschijnlijk een uitzaaiing in de poortwachtersklier in mijn oksel had, plus tien vlekken in mijn borst. Het leek wel een ‘dalmatiërtiet’. Tussendoor waren er al

gesprekken geweest over mijn eventuele kinderwens. Omdat ik een hormoongevoelige tumor had, werden mijn hormonen stilgelegd. Hierdoor kwam ik op mijn 31e, – de eerste prik kreeg ik op mijn verjaardag – in een versnelde overgang. Daarbij kon ik door de chemo’s onvruchtbaar worden, dus als we nog een kind wilden, was het beter om eerst mijn eitjes in te vriezen. Dit vond ik zo’n lastige kwestie. Ik had een hormoongevoelige kanker en als ik echt voor ivf zou gaan, moest ik eerst hormonen gaan spuiten. Wat als dat de kanker nog meer zou triggeren? In overleg met mijn verloofde Sergio besloot ik het uiteindelijk niet te doen. We waren al heel erg blij met onze zoon Jazzy-Silver (3) en wilden niet het risico nemen dat mijn tumoren en uitzaaiingen nog meer zouden gaan groeien.”

WÉG ONZEKERHEID

“Na zestien chemo’s werden beide borsten geamputeerd. Eigenlijk hoefde alleen mijn rechterborst verwijderd te worden, maar ik wilde niet in onzekerheid blijven of de kanker later in de linker terug zou komen. Een van de twee was ziek, dus ze moesten eraf. Zo snel mogelijk. Dat

ik daarna ‘niks’ meer had, was heftig, maar omdat ik direct gereconstrueerd werd, kon ik er makkelijker mee omgaan. Voor Sergio maakt het trouwens niks uit of ik wel of geen borsten heb. Hij zegt regelmatig dat hij me mooi vindt zoals ik ben, ook toen ik kaal was door de chemo.”

OP Z'N KOP

“Inmiddels ben ik ruim een jaar verder. Na nog vijftien bestralingen en een chemotablettenkuur hoop ik binnenkort op de PET-scan te zien dat er geen kanker meer in mijn lichaam is. Het is bizar hoe snel mijn leven op z'n kop kwam te staan, maar ik ben zo blij dat ik er nog ben. Sergio en ik hadden al een goede relatie, maar door de zware periode zijn we nog dichterbij bij elkaar gekomen. Voor mij was hij altijd een grote steun, maar ik weet dat het voor hem ook absoluut niet makkelijk is geweest om mij zo ziek te zien. Dat sommige lotgenoten tijdens hun ziekte door hun partners zijn verlaten, vind ik echt vreselijk, maar ik weet zeker dat Sergio dat nooit doet. We zijn er voor elkaar in voor- en tegenspoed en ik hoop dat we vanaf nu alleen nog maar mooie dingen mogen meemaken.”

'MIJN TIET LEEK
WEL EEN
DALMATIËR'

JAS CAROLINE BISS,
BODY MISSGUIDED,
BROEK ISABEL MARANT,
GILET TOPSHOP.

J'AS ISABEL MARANT,
BLOUSE FABIENNE
CHAPOT.

META (35): “Eigenlijk voelde ik het al op mijn 29e. Het was een hard stukje weefsel in mijn rechterborst. De huisarts voelde het ook, maar twijfelde of het iets was. Mede omdat er geen borstkanker in mijn familie voorkwam en ik heel sportief was. Voor mijn eigen gemoedsrust stuurde hij me door voor een mammografie in het ziekenhuis. Daar kwam niks uit, maar toen ik twee jaar later een nieuw, hard bultje bij mijn tepel voelde, klopte ik opnieuw bij de huisarts aan. Dit keer dacht hij aan een cyste of een ontstoken haarvat. Toch verwees ze me door voor een nieuwe mammografie. De dag daarna kreeg ik telefonisch de uitslag. Ik zat op mijn werk en de arts aan de lijn stak meteen van wal. Zo zei ze dat ik borstkanker had en dat het heel ernstig was. Dezelfde dag nog zat ik in haar spreekkamer.”

GA IK DOOD?

“Om te bepalen waar de kanker zat, moest er eerst een MRI-scan worden gemaakt. Ook deze uitslag kreeg ik snel en mijn borst bleek vol kanker te zitten. Mijn arts zei er direct bij dat mijn borst geamputeerd

moest worden en dat ik waarschijnlijk geen kinderen meer kon krijgen door de chemotherapie. Wat wilde ik dus liever: eitjes invriezen of embryo's? Opeens raakte ik in paniek. Amputatie, chemo's, eitjes invriezen...? Het ging me veel te snel. Ik was blijven hangen bij het nieuws dat ik borstkanker had, maar plotseling dacht ik: ga ik dood? Mijn arts reageerde heel zakelijk op deze vraag: ‘Met alles wat we gaan doen, hopen we je zo lang mogelijk in leven te houden.’”

EITJES INVRIEZEN

“Thuis besprak ik de opties met mijn vriend. Omdat hij in het buitenland woonde, hadden we een langeafstandsrelatie, maar toevallig was hij in die periode bij mij. Net als ik was hij in shock. We hadden het ook nog nooit over kinderen gehad, maar wilden wel graag gaan samenwonen. Opeens moesten we ons bezighouden met eitjes invriezen of embryo's. Ik zei dat ik het begreep als hij gillend zou wegrennen, maar daar wilde hij niks van weten. Hij was er voor me, *no matter what*. Omdat ik me niet prettig voelde bij de manier van communiceren

'LIEVER GEEN NATUURLIJKE BORSTEN DAN ER HELEMAAL NIET MEER ZIJN'

van mijn arts vroeg ik een second opinion aan bij een gespecialiseerd ziekenhuis. Daar kreeg ik dezelfde diagnose, maar de communicatie was een stuk aangenamer. In de tussentijd was ik in het eerste ziekenhuis al begonnen met een ivf-traject van drie weken. Hierbij werden een aantal eitjes van mij ingevroren, voor het geval de chemotherapie inderdaad schadelijk zou zijn voor mijn vruchtbaarheid. Doordat er op de MRI-scan niet duidelijk te zien was hoeveel tumoren er precies in mijn borst zaten, werd er in het nieuwe ziekenhuis eerst een amputatie gedaan. Daarna kreeg ik zestien chemokuren.”

GOED NIEUWS

“Op mijn verzoek werd zes maanden na de borstamputatie ook mijn linkerborst verwijderd.

Ik ben erg nuchter, dus echt moeilijk vond ik dat niet. Liever geen natuurlijke borsten dan er helemaal niet meer zijn, dacht ik. En bovendien: met een reconstructie kon dat eerste ook weer worden 'opgelost'. De siliconen die ik nu heb, zijn zacht en natuurlijk, ik ben eraan gewend geraakt. Toch waren de afgelopen jaren ongelooflijk zwaar. Niet alleen voor mij, maar ook voor mijn vriend. Vanaf het moment dat ik ziek was, bleef hij bij mij in Nederland en dat heeft onze relatie ontzettend versterkt. Dat ik deze zomer na chemo- én hormoontherapie voor het eerst weer ongesteld werd, was een fijne bevestiging. Het betekent dat ik in de toekomst hopelijk op een natuurlijk manier een kind kan krijgen en daar ben ik heel blij mee.”

'MIJN TUMOR WAS EEN TIKKENDE TIJDBOM'

SANNE ESTHER (31):

"Ik was veertien toen ik op 28 augustus 2005 te horen kreeg dat ik een kwaadaardige tumor in mijn buik had. Dankzij intensieve chemotherapie kroop ik door het oog van de naald, maar de kanker ontnam me wel de mogelijkheid om later kinderen te krijgen. Precies vijftien jaar na mijn eerste diagnose bleek ik opnieuw kanker te hebben, dit keer in mijn rechterborst. Vol ongeloof hoorde ik het op 28 augustus 2020 aan. Samen met mijn schoonmoeder was ik naar het ziekenhuis gekomen om het onderzoek van mijn borstweefsel te bespreken. Ik had net een borstverkleining ondergaan - ik ging van cup G naar cup C - en mijn chirurg had als standaardprocedure het weggehaalde borstweefsel opgestuurd voor pathologisch onderzoek. Helaas was de uitslag allesbehalve goed. Doordat de plastisch chirurg

niet wist dat ik een tumor had, had hij er tijdens mijn borstverkleining dwars doorheen gesneden. Hierdoor had de tumor zich verder kunnen uitbreiden en werden er ook uitzaaiingen in mijn oksel en lymfeklieren ontdekt."

OPNIEUW KAAL

"Heftig om te horen, maar wat ik veel erger vond, was dat ik weer chemotherapie zou krijgen. Als tiener was ik daardoor langere tijd kaal geweest en dat vond ik echt verschrikkelijk. Ik was zo gehecht aan mijn lange haar; ik wilde het niet opnieuw verliezen. Helaas was er geen andere optie. Mijn tumor was een tikkende tijdbom, dus ik moest zo snel mogelijk beginnen aan de chemokuren en bestralingen. Daarna vond mijn borstamputatie plaats. Hoewel alleen mijn rechterborst eraf moest, koos ik bewust voor een dubbele amputatie. Een heftige keuze, maar ik wilde de kans dat

de kanker terugkwam zo klein mogelijk maken. Volgens de onderzoeken daarna hebben de behandelingen en operatie effect gehad. De kanker is weg, dus ik heb goede hoop dat dit zo blijft."

EEN ZEGEN

"Ondertussen ben ik bezig met m'n borstenreconstructie. Tijdens de operatie plaatste de plastisch chirurg *tissue expanders* (een soort ballonnen, red.) onder de huid waar eerst mijn borsten zaten. Vervolgens werden die in de weken daarna ingespoten met vocht, zodat het huid- en spierweefsel voldoende was opgerekt voor een latere reconstructie. Jammer genoeg is dit bij mij niet goed gegaan. Zo kwam er langzaamaan een heel pijnlijke deuk op de plek van de *tissue expanders* en was ik erg verminkt. Omdat mijn huid eerst moest herstellen, kon de plastisch chirurg me niet direct helpen, maar gelukkig heeft hij in juli dit jaar de verminking alsnog hersteld. Binnenkort gaan we weer beginnen met het inspuiten van vocht. Het zal dus nog wel even gaan duren voordat mijn reconstructie echt kan worden uitgevoerd.

Het klinkt misschien gek, maar ondanks al het verdriet en de pijn zie ik mijn kanker als een zegen. Vroeger was mijn uiterlijk heel belangrijk voor me. Ik vond mezelf nooit goed genoeg en probeerde me altijd te verschuilen achter mijn lange haar. Toen ik dat niet meer had, moest ik leren om op een andere manier van mezelf te houden. Ik ben goed zoals ik ben. Voor mijn man Casper was dat al voor de borstkanker duidelijk. Hij zegt vaak dat hij op mij is gevallen om wie ik ben, niet om hoe ik eruitzie. We kunnen zo goed met elkaar praten. Als ik ergens mee zit, stelt hij precies de juiste vragen, zodat ik er op een andere manier naar kan kijken."

DIEPERE BETEKENIS

"De kanker heeft mijn leven wat dat betreft een diepere betekenis gegeven. Toch blijft mezelf accepteren een voortdurend proces. Nog steeds heb ik af en toe dagen dat ik mezelf niet mooi vind, maar Casper weet mij daar altijd weer uit te praten. Hij is echt mijn rots in de branding. Ik zou niet weten wat ik zonder hem moet." ■

Lees ook gelukkigmetkanker.nl

JAS GANT.
BODY THREADBARE.

